

Ledare

JOHANNA GUSTAFSSON LUNDBERG

ROLAND SPJUTH

Existentiella perspektiv upptar hälften av STKs nummer 1 2016. I detta nummer ägnas nämligen i två artiklar särskild uppmärksamhet åt före detta professorn i religionsfilosofi vid CTR, Catharina Stenqvist, som så tragiskt avled 63 år gammal den 5 maj 2014. Catharina verkade som ämnesansvarig i 19 år vid CTR, varav de sista 13 åren som professor, och byggde successivt upp en mycket vital och kreativ religionsfilosofisk forskarmiljö. Med stort engagemang, humor och ett anti-auktoritärt drag skapade hon en seminariekultur som på ett konstruktivt sätt härbärgerade mångfald. För Catharina Stenqvist stod människans brottnings med de stora frågorna om livet och döden otvivelaktigt i centrum. ”Jag finner människans gåtfullhet vara en större utmaning än frågan om Guds existens. [...] Frågorna kring vem människan är framstår för mig som väl så intrikata som frågorna kring Gud.”

En artikel om Stenqvists författarskap av vännen och kollegan Erica Appelros inleder detta nummer av STK. Appelros utvecklar en analys av relationen mellan kontemplation och döden, vilket går tillbaka på Stenqvists idé att kontemplation och döden utgör två viktiga faktorer när vi försöker finna svar på livets mening. Appelros föreslår tre möjliga beröringspunkter mellan kontemplation och döden och diskuterar också på vilket sätt dessa noder kan generera nya forskningsfrågor. I anslutning till denna artikel återpublicerar vi Stenqvists artikel ”En intensiv livshållning” från antologin *Tillvarons utmaningar* (Artos och Norma 2012). Livshållning är ett begrepp som Stenqvist successivt bearbetar i sitt författarskap. I artikeln ges en fördjupad förståelse av vad Stenqvists menade sig fånga med detta intressanta begrepp.

Den tredje artikeln är skriven av Mattias Martinsson, professor i systematisk teologi i Uppsala. Under rubriken ”Nästan religiös. Katedraler och sekulära teologier” utvecklar Martinsson en postsekulär teologisk reflektion bland annat utifrån Bengt Kristensson Ugglas teologiska perspektiv såsom han diskuterar dessa i boken *Katedralens hemlighet* som utkom 2015. Ett centralt tema i artikeln är gemensamma drag hos modern religion och sekulär humanism, något som enligt Martinsson tenderar att falla bort i en allt för dikotomiserad analys.

Paul Linjamaa, doktorand i religionshistoria vid Centrum för teologi och religionsvetenskap i Lund diskuterar i den sista artikeln frågan om huruvida gnostikerna, de sk. proto-heterodoxa, var mer kvinnovänliga än proto-ortodoxa kristna grupperingar under samma tidsperiod. Linjamaa ställer sig tveksam till att det fanns någon reell skillnad mellan dessa grupper i denna fråga. Hans argumentation för denna ståndpunkt finner du under rubriken ”Gnostiker som antikens feminister? Kvinnans roll och bilden av det feminina i antik gnosticism”.

Med denna goda blandning av filosofisk och teologisk reflektion önskar vi er härmed trevlig läsning och en skön sensommar.